

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11Csp/155/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117216585
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8117216585.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v spore žalobkyne: K. H., C.. XX.X.XXXX, S. A. Š., W. XXXX/XX, zastúpená: JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom vo Svidníku, Sovietskych hrdinov 163/66, p r o t i žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35792752, zastúpený: Advokátka kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e, že zmluvná podmienka - poplatok za poskytnutie úveru/revolvingu 150 Eur uvedená v bode 6 Zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným je n e p r i j a t e ľ n á.

II. Žalobkyňa m á voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa žalobou zo dňa 22.6.2017 sa domáhala určenia, že úver špecifikovaný v žalobnom petite je bezúročný a bez poplatkov. Žiadala tiež vysloviť neprijateľnosť zmluvných podmienok a to tej, ktorá je uvedená vo výroku tohto rozsudku, ale tiež zmluvnej podmienky uvedenej v článku I. bode 7.1 dohody o poskytnutí služieb.

2. V súvislosti s poplatkom za poskytnutie úveru vo výške 150 Eur poukázala na to, že žiadne reálne plnenie jej za tento poplatok nebolo poskytnuté, nebol individuálne dojednaný a členenie odplaty za úver na úrok a poplatok predstavuje nekalú obchodnú prax ako opticky znížiť percentuálne ročné vyjadrenie ceny úveru. Citovala časť rozsudku Krajského súdu v Prešove 18Co/109/2011, podľa ktorého poskytovanie úveru za stavu, že si z neho ešte pred jeho poskytnutím dodávateľ zinkasuje nejakú jeho časť je v rozpore s ratio legis právnej úpravy úveru.

3. Žalovaný namietal neprípustnosť tejto žaloby, ktorá by mala byť posúdená podľa § 137 písm. d/ CSP, keďže žiadny osobitný predpis tento typ žaloby neupravuje. Zároveň namietal aj neexistenciu naliehavého právneho záujmu tejto žaloby. Ohľadom poplatku za poskytnutie úveru zdôraznil, že už z jeho pomenovania je zrejmé za čo sa platí, t.j. za poskytnutie úveru. Ide o činnosť veriteľa pri uzatvorení zmluvy (poradenstvo, klientsky servis, overenie predkladaných údajov tretieho subjektu). Za zásadné považoval to, že žalobkyňa ako spotrebiteľka vedela o tomto poplatku, bola si teda vedomá tohto záväzku vrátane jeho výšky a to v časovom predstihu, keďže XX.XX.XXXX podpísala formulár „štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere“, kde je tento poplatok uvedený. S týmto vedomím predložila žiadosť o poskytnutie úveru, ktorý aj čerpala a splácala. Jej súčasné konanie presahuje rámec prípustnej ochrany spotrebiteľa, čo dokumentuje aj právny názor vyslovený vo veci rozsudku Súdneho dvora EÚ C-453/10. Podľa neho jednostranne zvýhodňovaný spotrebiteľ by bol totiž zbavený zodpovednosti pred uzatvorením zmluvnej povinnosti dôkladne navzájom zvážiť výhody

a nevýhody a podľa toho rozumne konať. Prístup, ktorý sleduje tvorca smernice 93/13/EHS primerane zohľadňuje túto zásadu, ktorá má vysoké postavenie v právnom poriadku Únie, v rozsahu, v akom sa obmedzuje na to, čo je nevyhnutné na nastolenie rovnosti zmluvných strán, zatiaľ čo okrem toho nariaďuje viazanosť zmluvných strán existujúcimi dohodami, ktoré boli uzatvorené dobrovoľne.

4. Názor o tom, že legislatíva umožňuje požadovať poplatok za poskytnutie úveru je možné vyvodiť aj z toho, že zákonom č. 132/2013 Z.z. boli zakázané poplatky za vedenie evidenciu a správu úveru alebo účtu a podobne je upravený aj zákaz konkrétnych poplatkov v zákone č. 129/2010 Z.z. s účinnosťou od 10.6.2013. Poplatok za poskytnutie úveru sa všeobecne používa a ak by ho zákonodarcia považoval za problematický, zakázal by aj tento poplatok. Navyše spomínaný poplatok predstavuje cenu plnenia, ktorá je vylúčená ako neprijateľná zmluvná podmienka. Napokon žalovaný uviedol, že poskytnutím úveru sa rozumie nielen vyplatenie prostriedkov úveru, ale každá zákonom uznaná forma splnenia záväzku vrátane započítania.

5. Súd v tejto veci už raz rozhodol a to rozsudkom č.k. 11Csp/155/2017-55 zo dňa 19.1.2017, ktorým žalobe vyhovel len čiastočne, keď určil, že predmetný úver je bezúročný a bez poplatkov a vyslovil tiež neprijateľnosť zmluvnej podmienky týkajúcej sa dohody o poskytnutí služieb. Zamietol žalobu ohľadom vyslovenia ďalšej neprijateľnej zmluvnej podmienky týkajúcej sa poplatku za poskytnutie úveru, pričom súhlasil s tým, že tento nebol individuálne dojednaný, keďže bol súčasťou predtlačenej formuláru zmluvy, ktorú žalobkyňa ako spotrebiteľka nemala možnosť ovplyvniť. Zároveň však uviedol, že tento poplatok je zrozumiteľný a určitý a jasne z jeho označenia vyplýva, že protiplnením je poskytnutie úveru. Právna úprava pritom nevylučuje, aby účastníci úverovej zmluvy si nemohli dohodnúť ako odplatu za poskytnutie úveru okrem úroku aj jednorazový poplatok. Ten je dostatočne transparentný, je uvedený medzi údajmi o žiadanom aj schválenom úvere a preto žalobkyňa bola dostatočne zrozumiteľne uzročená s tým, že okrem dohodnutého úroku má zaplatiť aj tento poplatok. V tejto súvislosti súd dáva do pozornosti pripomienku Európskej komisie v konaní vedenom na Súdnom dvore EÚ z 3.2.2014, ktoré boli spracované v rámci prejudiciálneho konania na základe návrhu Krajského súdu v Prešove v spore Zdenka Sobotku proti spoločnosti Provident Financial s.r.o. Európska komisia sa zaoberala posúdením tzv. administratívneho poplatku v zmluve o spotrebiteľskom úvere a ako vyplýva z bodu 6 jej záveru smernica 93/13/EHS sa má vykladať v tom zmysle, že zmluvná podmienka určujúca výšku administratívneho poplatku sa môže považovať za jasnú a zrozumiteľnú vtedy, ak je jasná a zrozumiteľná z formálneho a gramatického hľadiska a umožňuje spotrebiteľovi posúdiť hospodárske dôsledky, ktoré pre neho z danej zmluvnej podmienky vyplývajú. Podľa súdu spomínaný poplatok ako taký nie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ale je ňou podmienka, ktorou sa odrátava z úveru.

6. Voči uvedenému rozsudku obe strany podali odvolanie, o ktorom Krajský súd v Prešove rozhodol rozsudkom č.k. 10Co/30/2018-205 zo dňa 9.4.2012 tak, že zrušil napadnutý rozsudok len vo výroku o čiastočnom zamietnutí žaloby a vo zvyšku ho potvrdil. Z odôvodnenia tohto rozsudku vyplýva, že odvolací súd vyslovil názor, že je potrebné vyhovieť žalobe aj o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky vo vzťahu k poplatku za poskytnutie úveru. V potvrdzujúcej časti sa stal rozsudok súdu prvej inštancie právoplatný. Predmetom ďalšieho súdneho konania bola teda len žaloba o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky týkajúcej sa poplatku za poskytnutie úveru.

7. Súd vykonal dokazovanie zmluvou o revolvingovom úvere zo dňa XX.XX.XXXX, zmluvnými dojednaniami, vypočítaním výsluchom žalobkyne, písomnými vyjadreniami strán a zistil tento skutkový stav:

8. Dňa XX.XX.XXXX strany uzavreli formulárovú zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX a to tým spôsobom, že dňa XX.XX.XXXX najprv žalobkyňa podpísala príslušný formulár s vyplnením údajov pod bodom 5 „údaje o požadovanom revolvingovom úvere“, ktorý obsahoval tieto náležitosti: poskytnutá čiastka úveru - 1500 eur, predpokladaná mesačná splátka spolu s platbou podľa dohody o poskytovaní služieb, ak bude uzavretá 81,99 Eur, splatnosť úveru - 42, mesačná splátka vrátane úrokov - 47,43 Eur, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť - 2.142,06 Eur, predpokladaná RPMN 26,17%, ročná úroková sadzba 18,08%, priemerná RPMN 44,06%, poplatok za poskytnutie úveru - 150 Eur.

9. Žalovaný ako veriteľ formulár zmluvy podpísal až neskôr - XX.XX.XXXX, pričom vyplnil údaje uvedené pod bodom 6 „údaje o schválenom revolvingovom úvere“, ktorý obsahuje totožné údaje spotrebiteľského úveru ako v bode 5, okrem RPMN, ktorá je uvedená vo výške 26,07%.

10. V bode 7 zmluvy sa uvádza, že jej neoddeliteľnou súčasťou sú Zmluvné dojednania zmluvy o revolvingovom úvere, ktoré sú na zadnej strane zmluvy, s ktorými sa dlžník oboznámil a nemá k nim výhrady. Neuvádza sa však, že by boli zmluvné dojednania odovzdané žalobkyni a nie je pravdou, že by boli na zadnej strane zmluvy, predstavujú totiž samostatnú listinu.

11. V spomínaných zmluvných dojednaniach pod bodom 7 sú vymenované prílohy ako súčasť zmluvy o revolvingovom úvere a medzi nimi aj oznámenie veriteľa o schválení úveru. Splátkový kalendár sa však neuvádza.

12. Je nesporné, že zmluvu o revolvingovom úvere vrátane dohody o poskytovaní služieb je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 Občianskeho zákonníka.

13. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

14. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

15. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

16. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

18. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

19. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

20. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

21. Žalobu o neprijateľnosť zmluvnej podmienky je potrebné považovať za žalobu o určenie právnej skutočnosti podľa § 137 písm. d/ CSP, teda za žalobu o určenie právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

22. Vylúčenie súdneho prieskumu v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka je aj v prípade hlavného predmetu zmluvy a primeranosti ceny, ak tieto podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne.

23. Súd naďalej zastáva názor ohľadom spornej zmluvnej podmienky, ktorý prezentoval vo svojom predchádzajúcom súdnom rozhodnutí. Zároveň však plne rešpektuje právny názor vyslovený v rozsudku odvolacieho súdu ako súdu vyššej inštancie, k čomu ho zaväzuje ustanovenie § 391 ods. 2 CSP. Súd preto poukazuje len na tie dôvody, ktoré uviedol odvolací súd v časti rozsudku, ktorý sa týkal posúdenia spornej zmluvnej podmienky a ktorý uviedol nasledovne: „Súd mohol žalobu o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky zamietnuť len v jednom prípade, a to v prípade, keď zistí, že sa v súdnej veci nejedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Ak súd zistí, že v súdnej veci o neprijateľnú zmluvnú

podmienku ide, žalobu o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky zamietnuť nemôže, a to bez ohľadu na to, či sa spotrebiteľ domáha určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky samostatnou žalobou, alebo pri podmienkach, aké sú obsiahnuté v § 298 ods. 2 CSP a tiež bez ohľadu na to, či žaloba smeruje proti obchodníkovi, ktorý je autorom neprijateľnej zmluvnej podmienky, alebo proti jeho právnomu nástupcovi a bez ohľadu na to, že o neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky, už bolo v inom súdnom konaní, ale z iného právneho vzťahu, založenom iným právnym úkonom rozhodnuté, a to aj v prípade, ak by sa súdne konania týkali tých istých strán a bez ohľadu na to, či v prípade úverového právneho vzťahu, už úver splatený bol, alebo nebol. Súd prvej inštancie mohol určiť neprijateľnosť zmluvnej podmienky, aj čo sa týka poplatku 150 eur za úver, aj keby tento poplatok považoval za vedľajšie dojednanie. Neobstojí argumentácia súdu prvej inštancie, že určeniu neprijateľnosti zmluvnej podmienky, týkajúcej sa poplatku 150 eur za úver bráni určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru“.

24. Odvolací súd sa nestotožnil s názorom súdu prvej inštancie, ktorý predmetný poplatok za poskytnutie úveru ani nepovažoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku.

25. Vo vzťahu k tomu odvolací súd konštatuje, že pri Zmluve o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu si žalovaný ako veriteľ vyúčtoval poplatok za poskytnutie úveru vo výške 150 eur. Z rozhodovacej praxe je súdu známe, že žalovaný poskytnutý úver automaticky zníži o sumu poplatku za poskytnutie úveru. Spotrebiteľ tak reálne neobdrží sumu, ktorá je uvedená v zmluve ako istina/výška úveru, ale istinu poníženú o výšku poplatku za poskytnutie úveru.

26. V prípade predmetného úveru žalobkyňa teda od žalovaného obdržala sumu 1.350 eur a nie 1.500 eur ako to uviedol žalovaný a ako to je chybné uvedené aj v predmetnej zmluve. Žalovaný si tak vyúčtoval poplatok vo výške 10 % samotného úveru, ktorý žalobkyňa reálne nikdy neobdržala.

27. Odvolací súd zdôrazňuje, že predmetná Zmluva bola vyhotovená veriteľom - dodávateľom, poskytovateľom služieb, bez možnosti žalobkyne privodiť jej zmenu, ktorá tým, že podpísala zmluvu, keďže mala záujem o poskytovanú službu, musela prijať aj ostatné podmienky zmluvného vzťahu určené dodávateľom, vrátane poplatkov. Táto zmluvná podmienka je zakomponovaná do textu zmluvy, teda je súčasťou vopred pripravenej formulárovej zmluvy a podľa názoru súdu nebola so žalobkyňou individuálne dojednaná. Zmluvná podmienka upravujúca poplatok za poskytnutie úveru tak nebola so spotrebiteľom individuálne dojednaná (§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka), preto podlieha prieskumu v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

28. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany, hrubú nerovnováhu. Znak neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná.

29. Princíp ochrany spotrebiteľa vyžaduje transparentnosť zmluvných dojednaní, ktoré sú spotrebiteľovi dodávateľom predkladané k podpisu. Z nich musí byť zrejmé, aké bude finálne finančné zaťaženie príjemcu úveru, lebo len takto informovaný spotrebiteľ môže urobiť spoľahlivú komparáciu na trhu dostupných a ponúkaných úverov bez toho, aby neskôr zistil, že vychádzal zo zámerne skreslených informácií. Problém ochrany spotrebiteľa nespočíva v zákaze obchodných podmienok, ale v možnosti sa s nimi riadne oboznámiť v ich zreteľnom označení, formulácii a možnosti ich po zrelej úvahe akceptovať alebo odmietnuť.

30. Vzhľadom na výšku predmetného poplatku a spôsob jeho úhrady, takéto dojednanie spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa ako to predpokladá ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

31. Poplatkové zaťaženie spotrebiteľa bez poskytnutého protiplnenia je potrebné vyhodnotiť ako neprijateľné.

32. Vo vzťahu k uvedenému odvolací súd poukazuje na rozsudok SD EÚ vo veci C-377/14, ktorý vo výroku rozsudku v bode 3. výslovne uviedol, že článok 3 písm. l) a článok 10 ods. 2 smernice 2008/48/ES ako aj bod I prílohy I tejto smernice sa majú vykladať v tom zmysle, že celková výška úveru a výška čerpania úveru označujú celkovú sumu, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy,

ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené“.

33. Súd prvej inštancie je toho názoru, že odvolaciu súde nič nebránilo meritórne rozhodnúť aj o spornej zmluvnej podmienke, pretože jeho postupom sa zbytočne predlžuje a predražuje súdne konanie, čo nepochybne nebolo účelom Civilného sporového konania. Vychádzajúc z už spomínaného princípu viazanosti vysloveným právnym záverom odvolacieho súdu preto žalobe aj v tejto časti vyhovel s poukazom na dôvody, ktoré uviedol súd druhej inštancie vo svojom rozsudku.

34. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. Žalobkyňa vo veci mala plný úspech a preto súd jej priznal plnú náhradu trov konania, keďže nezistil žiadny dôvod pre aplikáciu § 257 CSP, ktorý možno použiť len vo výnimočných prípadoch.

35. O výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 364 C.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonala navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.